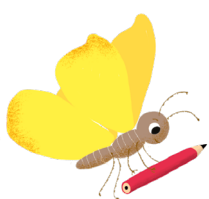

Motýlí slabikář 1. díl – metodika

Učebnice čtení pro analyticko–syntetickou metodu, která navazuje na *Motýlí abecedu*. Cílem *Motýlího slabikáře* je, poskytnout žákům lákavou, ale přehlednou učebnici s jasně uspořádanou strukturou úkolů a nevtíravou grafikou. Vytvářet jim pocit jistoty, při plnění úkolů, ale zároveň je podněcovat a dodávat jim odvalu k dalšímu poznávání. Hlavním tématem slabikáře je cestování po ČR: s každým písmenem děti navštíví jedno české město. Jsou zde zastoupena všechna krajská města, a dále další větší nebo kulturně zajímavá města.

Celou učebnicí budou děti opět doprovázet dvě malá zvířátka – motýlek Motýsek a housenka Kousenka. Děti se s nimi seznámí hned na začátku učebnice. Motýsek s Kousenkou mezi sebou komunikují prostřednictvím komiksových bublin, které obsahují krátká slova, citoslovce nebo jednoduché věty. Charakterové vlastnosti Motýska a Kousenky:

Motýlek Motýsek je rozvážný, racionální, pečlivý, klidný, vyrovnaný. Je důsledný a precizní. Rád zkoumá, dozvídá se nové informace. Je opatrný. I do nových vztahů jde s bází a nesměle. Dobře a rád píše, kreslí a tvoří. Každý krok si zváží a promyslí. Chybí mu odvaha, je bázlivý, má strach z cestování, z rychlosti. Je levák. Rád Kousenku usměrní, když je zbrklá a nerozvážená, nebo ji upozorní na nebezpečí.

Housenka Kousenka je veselá, zbrklá, do všeho jde střemhlav. Je odvážná, zvědavá. Ráda sportuje, běhá, skáče, honí se. Nebojí se rychlé jízdy, výšek, zkoumá nové věci. Do všeho se hned „zakousne“ a dělá to ráda. Se vším je rychle hotová, někdy až příliš, a proto dělá často chyby. Chybí jí rozvaha, aktivní poslech. Zajímá ji hlavně čtení, ale zároveň dělá chyby a přesmyčky. Ráda rychle navazuje nová přátelství. Nosí brýle a je pravačka. Kousenka Motýska povzbuzuje, aby nabral odvalu a překonal sám sebe.

Motýsek a Kousenka se navzájem podporují. Jsou každý jiný, ale přesto mezi nimi vzniká pevné přátelství. Vzájemně se doplňují a navzájem se obohacují o nové poznatky a zážitky. Jsou zde vždy jeden pro druhého. Posouvají se spolu vpřed v mnoha dovednostech a oblastech.

Pro zafixování a rozlišení probíraného písmenka je možné vždy v úvodní básničce kroužkovat dané písmenko, se kterým se žáci seznamují. Například velké zeleně a malé modře.

Úkoly na jednotlivých stranách:

Strany 0–1 (předsádka): Vstupní dvoustrana do *Motýlího slabikáře* s mapou České republiky. Jsou zde vizuální podněty k orientaci na ploše: vpravo/vlevo, nahoře/dole, nad/pod, letí/leze, apod. Děti se mohou v průběhu učebnice vracet na tuto dvoustranu a zkusit pojmenovat motýly, s kterými se již seznámily. Dalším možným úkolem je zakroužkovat stejnou barvou probraná písmena (vytečkovaná u názvů měst) a motýly umístěné na dvoustraně. Obrys mapy slouží k obtažení – jakýmkoliv směrem.

Strany 2–3: Podle zadání vybarvěte čtvereček/kroužek u obrázků (čtvereček = počáteční písmeno; kroužek = koncové písmeno). Barvy (A – červená; E – fialová; O – hnědá;

U – modrá; J – zelená; M – růžová; T – oranžová; L – žlutá). Vybarvování je možné nahradit psaním počátečních/koncových písmen. Dále mohou žáci vyhledat slova, která v sobě ukrývají dlouhou samohlásku. Vyprávění podle obrázku.

Strana 3: Pojmenuj obrázky a přečti písmena. Ze svých písmenek poskládej na lavici obrázky. Pak najdi a vybarvi obdélník se správnými písmeny. *Společně zdůvodněte, který to je a proč.*

Strana 3 cv. 2: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počet slabik zapiš do rámečků. *Obrázky lze ještě využít k sluchové analýze na rozlišení dlouhé/krátké samohlásky.*

Strana 3 cv. 3: Pojmenuj obrázky a zjisti, v čem se dvojice zadaných slov liší. Cvičení je zaměřené na krátké/dlouhé samohlásky. *Pojmenování obrázků: (lék/les, pata/páv, nůž/nula, sýr/syn, víla/vila, gól/golem).*

Písmeno A

město: **Aš** / list u paginace: **akát** / motýl*: **Adéla**

Str. 4 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 4 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 4 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku a, á udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 5 cv. 1: Pomocí obloučků spoj slabiky do slov a čti.

Str. 5 cv. 2: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Str. 5 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásky s a, á (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene a, á ve slově.

Str. 5 cv. 4: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy.

Písmeno J

město: **Jičín** / list u paginace: **javor** / motýl: **Jason**

Str. 6 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 6 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

* U **motýlů** se nejedná o druhová jména, ale o jména motýlích postaviček, která mají dětem hravou formou přiblížit jednotlivá písmena. Takže se zde všechna píšou s velkými písmeny. U **rostlin** jde o druhová jména (botanická), takže jsou zde uvedeny s malými písmeny.

Str. 6 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku j udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 7 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Str. 7 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku j (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene j ve slově.

Str. 7 cv. 3: Čti zadané slabiky. Doplň písmena a slabiky vybarvi podle vzoru. (V posledním řádku ve 3 a 4 věži může u žáků dojít k rozdílnému řešení úkolu. Cílem je žákům ukázat, že ne vždy je správné jen jedno řešení.)

Str. 7 cv. 4: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Neúplnou větu s rámečkem, dokonči podle sebe (namaluj obrázek, napiš).

OPAKOVÁNÍ

Str. 8 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Vybarvi tu slabiku, na kterou daný obrázek začíná.

Str. 8 cv. 2: Pojmenuj obrázky. U obrázků zjisti počet slabik a napiš je na linky. Slabiky s J (ja, já, jo, jó, ji, jí, ju, jú, jů) zatrhni.

Str. 8 cv. 3: Čti zadané citoslovce. Zde je prostor žákům ukázat, co to jsou citoslovce, jak je poznat, co vyjadřují, kdy a kde se nejvíce používají. Následně můžete vymýšlet další citoslovce. K tomuto úkolu můžete využít i komiks u písmene E, který je založen na citoslovcích údivu.

Str. 9 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Do slov dopiš správná písmena.

Str. 9 cv. 2: Poslouchej úryvek a zakroužkuj ty obrázky, o kterých úryvek hovoří. Úryvek: Motýsek a Kousenka vyrazili na výlet. Navštívili dvě překrásná města. Město Aš a město Jihlavu. Od té doby vědí, že ve městě Aši na praporci ryby vlají a lidem z Aše se to líbí. Kdežto město Jihlava, ježka v erbu uznává. Díky této návštěvě už vědí, co tyto dvě krásná města od sebe dělí. Navíc ještě na cestě, získali svého nového přítele. *Zakroužkované věci (Motýsek, Kousenka, ryba, ježek a dvojka).*

Str. 9 cv. 3: Motýsek a Kousenka na výletě poznali novou kamarádku. Přijdeš na to, jak se kamarádka jmenovala? Její jméno obsahovalo pouze 3 písmena J, A, Á? (Ája). Jméno napiš na linku a do rámečku namaluj, jak myslíš, že kamarádka vypadala. (Tady je zase prostor pro to, uvědomit si, že každý si kamaráda představujeme jinak.)

Písmeno I

město: **Ivančice** / list u paginace: **ibišek** / housenka: **Ivuška**

Str. 10 cv. 1: Čti zadané slabiky. Najdi a vybarvi stejnou barvou vždy dvě „protikladné (krátké – dlouhé)“ slabiky (ji – jí) a řekni, v čem se slabiky od sebe vzájemně liší. V hroz-

nu zbyde jedna slabika, která nemá dvojici, její chybějící protikladnou slabiku napiš do prázdného kolečka (já).

Str. 10 cv. 2: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku i, í udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 10 cv. 3: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 11 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Skleničky se slabikami vybarvi podle vzoru.

Str. 11 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku i, í (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene i, í ve slově.

Str. 11 cv. 3: Pomocí obloučků spojuj slabiky do slov a čti.

Str. 11 cv. 4: Čti a barvy nahraď vhodnými příchutěmi zmrzliny (př. hnědá – čokoládová; modrá – šmoulí; zelená – pistáciová; červená – jahodová/malinová). Poslední větu si doplň podle sebe.

Str. 11 cv. 5: Věty dokonči podle pravdy (dokresli či dopiš). Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy.

Písmeno M

*město: **Most** / list u paginace: **maliník** / motýl: **Modrásek***

Str. 12 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 12 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 12 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku m udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 13 cv. 1: Slabiky spoj se správnými obrázky (pojítkem jsou počáteční slabiky obrázků). *Vymýšlejte další slova, která začínají na zadané slabiky.*

Str. 13 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku m (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene m ve slově.

Str. 13 cv. 3: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Poslední větu si dokonči podle sebe (kresli, napiš).

OPAKOVÁNÍ

Str. 14 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Vybarvi tu slabiku, na kterou daný obrázek začíná.

Str. 14 cv. 2: Pojmenuj obrázky. U obrázků zjisti počet slabik a napiš je na linky. Slabiky s J (ja, já, jo, jó, ji, jí, ju, jú, jů) a M (ma, má, mo, mó, mi, mí, mu, mú, mů) zatrhni.

Str. 14 cv. 3: Najdi a stejnou barvou vybarvi vždy dvě slabiky, které se liší velikostí počátečního písmena (Já – já). Klidně je možné nechat žáky, aby zkusili sami přijít na klíč podle kterého by slabiky vybarvovali (diskutujte o návrzích).

Str. 15 cv. 1: Pomocí obloučků spojuj slabiky do slov a čti.

Str. 15 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do slov dopiš správná písmena.

Str. 15 cv. 3: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Poslední dokonči podle sebe (napiš, nakresli).

Písmeno E

město: **Pardubice** (SPZ začíná na **E**) / list u paginace: **eukalyptus** / kamarád: **elf**

Str. 16 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 16 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 16 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku e, é udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 17 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Str. 17 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku e, é (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene e,é ve slově.

Str. 17 cv. 3: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Poslední dvě věty dokonči podle sebe (namaluje, napiš).

Písmeno T

město: **Tábor** / list u paginace: **topol** / motýl: **Tmavopáska**

Str. 18 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 18 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 18 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsa-

huje hlásku t udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 19 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Str. 19 cv. 2: Pomocí obloučků spoj slabiky do slov a čti.

Str. 19 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku t (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene t ve slově.

Str. 19 cv. 4: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Na zadané otázky odpověz, tak že zaškrtněš rámeček (ANO/NE).

OPAKOVÁNÍ

Str. 20 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Na linky pod obrázky napiš slabiky, na kterou zadané obrázky začínají.

Str. 20 cv. 2: V bludišti najdi cestu, od jedné slabiky ke druhé.

Str. 20 cv. 3: Ze slabik v bludištích (ve cvičení 2) poskládej slova a ty přepiš na linky (jíme; máte; mají; táta; tají, mete).

Str. 21 cv. 1: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy.

Str. 21 cv. 2: Na základě vět ve cvičení 1 vyber a zakroužkuj vždy 1 správnou odpověď.

Písmeno O

město: **Olomouc, Ostrava** / list u paginace: **osika** / motýl: **Otakárek**

Str. 22 cv. 1: Ze zadaných písmen utvoř slabiky s písmenem o. Slabiku spoj s obrázkem (pojtkem je počáteční slabika). Vymýšlej další slova, která začínají na slabiky (mo - mobil, jo - Jonáš, to - tobogán).

Str. 22 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 22 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku o, ó udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 22 komiks s vykřičníkem: V písance se u písmene o seznamují i s vykřičníkem, proto je zde také zařazen s drobným komiksem.

Str. 23 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Str. 23 cv. 2: Čti slova. Slova s vykřičníkem čtěte s patřičným důrazem. *Zkuste si povídat o tom, jaký je rozdíl mezi Emo. – Emo!*

Str. 23 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku o, ó (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene o, ó ve slově.

Str. 23 cv. 4: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Uhodni hádanky o zvířatech (prase, kos, včela/vosa/sršeň). *Poslední hádanka zase žákům ukazuje, že ne vždy je jen jedna odpověď správná.*

Písmeno L

město: **Liberec** / list u paginace: **lípa** / motýl: **Lišaj**

Str. 24 cv. 1: Čti zadané slabiky.

Str. 24 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Str. 24 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku o, ó udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Str. 25 cv. 1: Pomocí obloučků spoj slabiky do slov a čti. Vyhledej a zakroužkuj mraky, jejichž slabiky tvoří slovo, které hovoří o jednom ročním období. Víš co je to líto? (*holčičí pomlázka ze smrkové větvičky ozdobená mašlemi*)

Str. 25 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve kterých slabikách slyšíš hlásku l (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej, vybarvením správného čtverečku, pozici písmene l ve slově.

Str. 25 cv. 3: Čti. Obtáhni vytečkovaný obrys zvířete. Název zvířete napiš do tajeňky (jelen). *Povídejte si o tom, jaký je rozdíl mezi zvířaty v ZOO, v lese a chovanými doma.*

Str. 25 cv. 4: Pojmenuj obrázky a řekni, co mají společného (začínají na písmeno L). Zkus najít klíč, podle čeho můžeš obrázky roztřídit do dvou skupin (zvířata – rostliny). Obrázky patřící do jedné skupiny zakroužkuj stejnou barvou.

OPAKOVÁNÍ

Str. 26 cv. 1: Čti. V cihličkách vyhledej jména kluků i holek a barevně je podtrhni. Čím se tyto cihličky liší od všech ostatních cihliček (velká počáteční písmena u jmen)? Úkol slouží k uvědomění si, psaní vlastních jmen. *K nalezeným jménům můžete říkat jiné tvary (př. Tom – Tomáš – Tomášek).*

Str. 26 cv. 2: Poslouchej popis dětí a ke každému portrétu napiš správné jméno. Pozor na psaní vlastních jmen (velké písmeno). Než se pustíte do plnění úkolu, projděte s žáky jednotlivé portréty a nechte je říci, co oni sami vidí.

Popis:

Tom je hnědovlasý, krátkovlasý kluk a má zelená očka jako kočka.

Jája má zlaté vlasy jako klasy obilí a za brýlemi se schovávají hnědá očka.

Mája má černé krátké vlasy a oči modré jako laguna.

Ola je zrzka se smaragdově zelenýma očima.
Ota má krátké hnědé vlasy a oči modré jako nebe.
Ája je blondýnka s dlouhými vlasy a oči má jak rys.

Str. 27 cv. 1: Pomoz Kousence najít ztracené brýle a pak cestu k Motýskovi. Cestu najdeš tak, že budeš spojovat slabiky do slov. Slova vybarvuj pastelkou. Každá slabika je součástí dvou slov – na konci slova a na začátku slova následujícího. Začíná se u Kousenky na barevné slabice li (limo – motá – táta – taje - jela – lama) BRÝLE pokračuje se (malá – láme – mete – telí – líto – toto) a končí se u Motýska. Znáš písmenko, které Kousenka při své cestě nakreslila (U)?

Str. 27 cv. 2: Slova, která ti vznikla spojováním slabik, ve cvičení 1, roztříd' na slova pouze s krátkými slabikami a na slova s krátkými i dlouhými slabikami. Slova piš do správného sloupečku na linky. (tečka = krátké slabiky; čárka = krátké a dlouhé slabiky v jednom slově).

CO UŽ VŠECHNO UMÍM (velké opakování v polovině slabikáře)

str. 28 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Vyber a zakroužkuj obrázek, který začíná na zadanou slabiku. Správné obrázky slabikuj a počet slabik napiš do rámečků.

Str. 29 cv. 1: Čti. Vyhledej a zatrhni všechny slabiky podle vzoru.

Str. 29 cv. 2: Přepiš na linky jen 2 nezatrhnuté slabiky ze cv. 1 a vymýšlej na ně slova.

Str. 29 cv. 3: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Odhalte chybu v jedné větě. *Chyba je ve 4. větě v jejím významu (...jí limo). Limo se nejí, ale pije.*

Písmeno U

město: **Ústí nad Labem** / list u paginace: **úporek** hrálovitý / hmyz: **Uzlatka**

Strana 30 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 30 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 30 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku u, ú, ů udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 31. cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Slabiky vybarvi podle vzoru. Zdůvodni, proč některé slabiky zůstaly nevybarvené. *Mají jinou podobu (tiskací písmo, jiná délka) nežli slabiky zadané.*

Strana 31. cv. 2: Na linky napiš, jaké dvě podoby má dlouhé písmeno u. Učitel nejprve napíše na tabuli.

Strana 31 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které slabice slyšíš hlásku u, ú, ů (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene u, ú, ů ve slově.

Strana 31 cv. 4: Čti a obrázky nahraď vhodnými slovy. Otázky čti se správnou intonací. Pak rozhodni, zda jsou otázky pravdivé. Seznámení s otazníkem: doplňující otázky k zamyšlení: *Proč tyto věty nekončí tečkou? Zalistuj ve slabikáři směrem dozadu a najdi písmeno, u kterého ses s otazníkem už setkal (písmeno T). Jak můžeme odpovídat na věty, které končí otazníkem (Ano/Ne, slovem)? Vymýšlejte své vlastní otázky a trénujte správnou intonaci.*

Písmeno P

město: **Pardubice** / list u paginace: **platan** / motýl: **Píďalka**

Strana 32 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 32 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 32 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku p, udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 33 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Strana 33 cv 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které slabice slyšíš hlásku p (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene p ve slově.

Strana 33 cv. 3: Čti a hádej, kdo by to mohl být (letadlo/pták, kuřátko; kotě/štěňátko; sněhulák/rampouch; loď/vor; oheň/krb). Určitě žáci vymyslí i jiné příklady.

Str. 33 cv. 5: Obtáhni vlnky.

Strana 33 v. 4: Čti slova. Barevně zatrhni všechny slabiky s hláskou p.

OPAKOVÁNÍ

Strana 34 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Čti slabiky. Vybarvi slabiku, na kterou daný obrázek začíná.

Strana 34 cv. 2: Čti věty se správnou intonací. *Jaký je rozdíl mezi větami? Proč jsou věty různě zakončené? Co nám, která věta říká a čím je zakončená? Vymýšlej další věty.*

Strana 34 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Slabikuj. Ve slovech najdi, zatrhni a přepiš na linky slabiky s hláskou p.

Str. 34 cv. 4: Na linky zaznamenej, čím vším může být věta ukončena. Vymýšlej různé věty.

Strana 35 cv. 1: Čti a podle významu věty doplň interpunkční znaménka. Své rozhodnutí zdůvodni. *Věta: Oto, Olo a Mílo jíte málo (.), (!) dle intonace.*

Strana 35 cv. 2: Hledej a zakroužkuj stejná interpunkční znaménka jednou barvou. Spočítej a správný počet napiš do příslušného rámečku. *Zkuste si říkat čeho je více čeho méně a tvořit příklady, kde budete doplňovat znaménka (větší, menší, rovná se).*

Strana 35 cv. 3: Pojmenuj obrázky. Do slov dopiš správná písmena.

Strana 35 cv. 3: Čti věty. Podtrhni pouze pravdivé věty, které se vztahují k obrázku nad nimi.

Písmeno S

město: **Strakonice** / list u paginace: **svída bílá** / motýl: **Soumračník**

Strana 36 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 36 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 36 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku s, udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 37 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Spoj k sobě vždy 2 obrázky, které začínají na stejnou slabiku. Do prázdného čtverečku napiš počáteční slabiku obrázku, který zbyl (*slabika – sop*).

Strana 37 cv 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které slabice slyšíš hlásku s (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene s ve slově.

Strana 37 cv. 3: Čti slova a zatrhni všechny slabiky s hláskou s. *Proč jsou slova ve druhém a třetím sloupečku napsaná s velkým počátečním písmene? Jaký je rozdíl mezi slovy ve druhém a čtvrtém sloupečku? Čím jsou slova ve čtvrtém sloupečku zakončena a proč?*

Str. 37 cv. 4: Obtáhni zvlněné čáry.

Písmeno B

město: **Brno** / list u paginace: **břečtan** / motýl: **Babočka**

Strana 38 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 38 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 38 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku s, udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 39 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Strana 39 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které

slabice slyšíš hlásku b (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene b ve slově.

Strana 39 cv. 3: Čti slova. V každém okenním sklu najdi a škrtni jedno slovo, které tam nepatří (Bibi, Pepa, Stela, Lola). Svůj názor zdůvodni. *Co mají slova, která jsi škrtnl společněho? Jak je poznáš? Jak se píše? Vymýšlej další vlastní jména.*

Strana 38 cv. 4: Čti.

OPAKOVÁNÍ

Strana 40 cv. 1: Pojmenuj obrázky. Na linky zapiš poslední slabiky obrázků.

Strana 40 cv. 2: Pojmenuj obrázky. V každé řadě najdi a škrtni jeden obrázek, který tam nepatří. Zapiš ho na linku. Svě rozhodnutí zdůvodni. (*maso – není jednoslabičné, lano – nezačíná na le, prase – nezačíná na b, máslo – dlouhá slabika má, bota – nemá první slabiku s hláskou e, tele – nemá první slabiku s hláskou i*). *Obtížnější úkol – vhodné pro společnou aktivitu.*

Strana 40 cv. 3: Čti. Zatrhni všechny slabiky s hláskou o.

Strana 41 cv. 1: Čti. Najdi a podtrhni vlastní jména. *V jakém tvaru jsou napsaná? Co o nich můžeme říci?*

Strana 41 cv. 2: Čti věty. Věty spoj se správným obrázkem.

Strana 41 cv. 3: Čti. Rozhodni a zaškrtni, zda je tvrzení pravdivé či nepravdivé. Spočítej a do rámečku zapiš kolik bylo správných a kolik špatných odpovědí. Čísla porovnej a mezi rámečky napiš správný znak (větší, menší, rovná se).

Strana 41 cv. 4: Hledej a stejnou pastelkou zakroužkuj všechny stejné slabiky. Pak je spočítej a výsledek napiš do správného rámečku. *Zkuste si říkat čeho je více čeho méně a tvořit příklady, kde budete doplňovat znaménka (větší, menší, rovná se).*

Písmeno Y

*list u paginace: **yzop** / motýl: není (děti mohou jméno pro motýla vymyslet)*

Strana 42 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 42 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 42 cv. 3: Čti slova. Hledej rozdíly mezi slovy. *Cvičení slouží k uvědomění si, že změnou koncovky (a → y) můžeme vyjádřit množné číslo. Zkuste tvořit i jiné příklady slov, kde lze uplatnit toto pravidlo (pila – pily, husa – husy).*

Strana 43 cv. 1: Čti. Obtáhni šedé slabiky. Vyhledej vždy dvě stejné slabiky (tištěná/psací) a vybarvi je stejnou barvou.

Strana 43 cv. 2: Čti slova. Pojmenuj obrázky. Slovo spoj se správným obrázkem.

Strana 43 cv. 3: Čti a rozhodni, zda je tvrzení správné. Pokud ano do kroužku udělej ✓, pokud ne udělej x.

Strana 43 cv. 4: Obtáhni klikaté čáry.

Písmeno N

město: Náchod / list u paginace: netřesk / motýl: Nesytka

Strana 44 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 44 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 44 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku n, udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 45 cv. 1: Čti. Podle vzoru zatrhni správné slabiky ve slovech. Vlastní jména zakroužkuj.

Strana 45 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které slabice slyšíš hlásku n (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene n ve slově.

Strana 45 cv. 3: Čti krátký text. K textu nakresli vlastní ilustraci, tak, aby bylo jasné o čem text je.

Strana 45 cv. 4: Čti a dělej obloučky. *Nácvik čtení trojslabičných slov.*

Písmeno K

město: Karlovy Vary / list u paginace: kaštan / motýl: Krásněnka

Strana 46 cv. 1: Čti slabiky.

Strana 46 cv. 2: Psaní. Pozoruj, jak napsala zelená písmena Kousenka. Snaž se popsat, proč jsou tato písmena (velké a malé) napsána chybně.

Strana 46 cv. 3: Pojmenuj obrázky, slabikuj a počty slabik napiš na linky. Pokud slovo obsahuje hlásku s, udělej do kroužku ✓, pokud ne udělej x.

Strana 47 cv. 1: Čti. Podle vzoru zatrhni správné slabiky ve slovech.

Strana 47 cv. 2: Pojmenuj obrázky. Do prvních větších čtverečků zaznamenej, ve které slabice slyšíš hlásku k (krátká slabika – tečka, dlouhá slabika – lomítko). Do druhých menších rámečků zaznamenej vybarvením pozici písmene k ve slově.

Strana 47 cv.3: Čti trojslabičná slova.

Strana 47 cv. 4: Přečti si krátký úryvek. Do prvního rámečku запиš číslicí, kolik členů žije

společně se Stelou v domácnosti, do druhého запиš číslicí, kolik zvířat žije se Stelou a příklad spočítej. Slovně utvořte odpověď celou větou. Zkuste si říkat čeho je více čeho méně a tvořit příklady, kde budete doplňovat znaménka (větší, menší, rovná se).

OPAKOVÁNÍ

Strana 48 cv. 1: Co mají slova společného? (Končí na stejné písmeno (s), (k). Cvičení slouží k prvnímu seznámení se slovy se zavřenou slabikou.)

Strana 48 cv. 2: Čti slova se zavřenou slabikou. Spolupracuj se cvičením 1 a tvoř správné dvojice (slovo + obrázek). Utvoř dvojice z prvního cvičení a druhého cvičení tak, že do obdélníčků napíšeš stejné číslo.

Strana 48 cv. 3: Čti slova se zavřenou slabikou.

Strana 48 cv. 4: Pojmenuj obrázky, názvy запиš a vylušti tajenku (Motýsek). Piš velkými tiskacími písmeny.

Strana 48 cv. 5: Čti. Spoj k sobě stejná slova (psací/tiskací).

Strana 48 cv. 5: Čti. Najdi, co mají pyramidy mezi sebou společného. *Jak můžeme nazvat jedním slovem všechna slova na vrcholu pyramidy (jednoslabičná), uprostřed pyramidy (dvojslabičná) a na podstavci pyramidy (trojslabičná)? Může mít slovo více než 3 slabiky? Zkus takové slovo vymyslet a vyslabikovat. Se slovy tvoř různé věty.*

Úkol pod obsahem:

Pojmenuj obrázky. V tabulce vyškrtej písmena, která tvoří první slabiku obrázku (př. slepi-
ce – sle; mobil – mo). Ze zbylých písmen slož slovo (Kousenka). Vyluštěné slovo запиš po
písmenech na volné linky.

Motýlí slabikář 1. díl – metodika

učebnice čtení pro 1. ročník základní školy s psacím písmem Comenia Script®
analyticko-syntetická metoda

Autoři: Mgr. Petra Pohlová, MgA. Radana Lencová, Ph.D.

Didaktická spolupráce: Mgr. Eliška Kotoučová, Mgr. Eva Wollnerová, Mgr. Andrea Cinegová
Vydalo nakladatelství Svět. Praha 2024.

© Petra Pohlová, 2024, © Radana Lencová, 2024, © Nakladatelství Svět, 2024

Psací písmo Comenia Script® bylo ověřeno Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR
v projektu dvouletého pokusného ověřování v letech 2010–2012 a schváleno jako alternativní
psací písmo pro použití v českých základních školách.